

Dommer- uddannelserne

Uddannelseskatalog

Forord

Dommeruddannelsen – vision og retning 2025 har siden 2020 været en succes i den danske håndbold dommerverden.

DanskHåndbold giver dommerne gode muligheder for at udvikle sig. Vi skal i DanskHåndbold være med til at sikre at alle dommere føler sig uddannet og værdsat. De efterhånden mange erfaringer og tilbagemeldinger med dommeruddannelsen fortæller, at deltagerne lærer nyt om sig selv samt videre udvikler deres personlige og faglige kompetencer til gavn for hele håndbold Danmark.

Uddannelser bidrager til sammenhængskraften i dansk håndbold og skaber en del af fundamentet for vores sport. Uddannelse bidrager til at vækste flere dommere. Uddannelse er afgørende både for den enkelte dommer, men også for håndbolden generelt. Uddannelse skal og har et dannelsesperspektiv med vægt på dommernes udvikling af blandt andet personlig myndighed og lederskab.

Vores dommere, udviklere samt instruktører fortsætter med at udvikle sig både personligt og fagligt. Udvikling er et begreb der inden for videnskabens grene betyder; forandring eller ændring. DanskHåndbolds Dommerudvalg ønsker fokus på at forandre den gængse opfattelse af dommerhvervet- det er ikke nok bare at kunne regelbogen. Det kræver både faglige- og personlige kompetencer og kvalifikationer at lede en kamp.

DanskHåndbolds Dommerudvalg følger stringent den lagte vision/retning 2025 og er helt klar på at:

At gøre dommerne så dygtige de kan blive

- Dommerne bør på sigt skabe synlige positive resultater hver gang der fløjtes en håndboldkamp.
- Dommerne er i gang med at lære at lære, i gang med at tage et endnu større ansvar for egen udvikling til gavn for hele håndbold Danmark.
- Dommerne udvikler deres personlige lederadfærd og kompetencer ved at tage konkrete værktøjer fra dommeruddannelsen med på håndboldbanen.
- Dommerne skal fortsætte med at udvikle, samt bruge deres personlige og faglige lederadfærd, dels ved støtte fra udviklere, dels fra dommernes egen læring.
- Dommerne skal i fremtiden fortsætte med at have skærpet fokus på egen kompetenceudvikling.

Med dette uddannelseskatalog ønsker vi at skabe et overblik over mulighederne for videreuddannelse for dommerne, som kan være til stor gavn for rutinerede- og nye dommere både på- og udenfor banen.

Lars Hagenau
Uddannelsesansvarlig i Dommerudvalget

Dommeruddannelsen

Uddannelserne er bygget op omkring fire bærende elementer, som alle deltagere skal være velbevandede i efter endt uddannelse. De bærende fundament er: regelkendskab, spilforståelse, lederskab og samarbejde.

Uddannelsen er desuden bygget op med afsæt i DanskHåndbolds værdier: Begejstring, udvikling, fællesskab og troværdighed. De fire værdier afspejles i uddannelsernes indhold, i instruktørernes tilgang til undervisningen og slutteligt i deltagerens handlen og ageren på håndboldbanen som uddannede dommere eller udviklere. Formålet med dommeruddannelsen er at uddanne og kvalificere enkeltpersoner til at fungere som dommer i håndboldkampe på forskellige niveauer, herunder både bredde og elitehåndboldkampe.

Målet er at give deltagerne en dybdegående forståelse af de officielle spilleregler samt dommers rolle og ansvar på banen.

Uddannelserne sigter også med at udvikle dommers evne til at træffe hurtige og objektive beslutninger under pres samt at kommunikere effektivt med spillere, trænere og andre officielle i løbet af kampen. Derudover fokuserer uddannelserne på at fremme fair-play, sikkerhed, respekt for spillets regler og for andre involverede parter. Målet er derfor at udruste håndbolddommere med de nødvendige færdigheder og viden til at sikre at kampe afvikles retfærdigt og i overensstemmelse med spillereglerne ved at gøre dommerne så dygtige de kan blive..

Grundmodul 1

Målgruppe:

Obligatorisk for alle nye dommeraspiranter, som minimum er fyldt 15 år.

Tidsforbrug: 6 timer

Formål og mål:

At sikre den grundlæggende forståelse for dommergerning og spillereglerne. Vi ønsker at skabe dommere i alle aldre, som kan være med til at bidrage til spilleglæde blot børn, unge og voksne. Indhold:

- Hvad er den gode dommer
- Basale spilleregler
- Tekniske spilleregler
- Ungdoms regler
- Kortbane regler
- Praktisk gennemgang i hallen

Grundmodul 2

Målgruppe:

Obligatorisk for alle nye dommeraspiranter.

Tidsforbrug: 6 timer

Formål og mål:

- Målet med dette modul er at deltagerne bliver trygge i brugen af reglen om personlige straffe (regel 8). Ligeledes at klæde deltagerne mentalt på for at skabe deres eget indre ro til at tackle udfordringerne når ikke tilladte handlinger opstår.
- Vores mål er at sikre flest mulige håndboldkampe bliver fløjtet af uddannede dommere, hvilket er til gavn for alle spillere og foreninger i Håndbold Danmark.

Indhold:

- Hvem er den gode dommer samt samskabelse og dommeren som leder
- Regel 8 – beslutningskriterier samt videolæring
- Kropssproget og dets betydning
- Introduktion til to-dommersystemet med tid i sportshallen

Overbygningsmodul 1

Målgruppe:

Tilbud til alle værende dommere.

Tidsforbrug: 6 timer

Formål og mål:

- Vi har fokus på Mennesket bag fløjten, så vi tager ved lære af egen- og andres personlige adfærd. Deltagerne vil gå fra at dømme en håndboldkamp til at lede en håndboldkamp.

Indhold:

- Introduktion til "de tre cirkler"
- Konflikt håndtering 1
- De tre adfærdsledelsesformer
- DiSC* personprofil og udviklingsmuligheder
- DiSC og sandsynlige tilgange til konflikter
- DiSC, situationsbestemt ledelse samt konflikt-håndtering 2

*DiSC er et værktøj til at lave personprofiler. Mere præcist er DiSC et værktøj til at beskrive menneskers adfærd i bestemte situationer.

Overbygningsmodul 2

Målgruppe:

Tilbud til alle værende dommere.

Tidsforbrug: 3 timer

Formål og mål:

Vi ønsker at lave en opfølgning på deltagernes brug af den DiSC-profil, som blev udarbejdet i forbindelse med OMI, med henblik på det fortsatte arbejde med blandt andet konflikt håndtering og egen adfærd.

Indhold:

- Opfølgning på OMI – DiSC-arbejdet
- Introduktion og arbejde i Dialogmodellen

Introduktion til to-dommersystemet med tid i sportshallen

Beach

Målgruppe:

Obligatorisk for alle nye beachdommere.

Varighed: 6 timer

Formål og mål:

At sikre den grundlæggende forståelse for dommergerning og spillereglerne i forbindelse med strandhåndbold. Vi ønsker at skabe dommere i alle aldre, som kan være med til at bidrage til spilletglæde for børn, unge og voksne.

Man kan blive uddannet Beach Handball Dommer og praktisere at være Beach Handball Dommer, uden også at skulle være uddannet alm. håndbolddommer.

Indhold:

- Filosofien bag Beach Handball
- Kampforløb
- Banen og udskiftninger
- Hvordan må bolden spilles?
- Kastets udførelse
- Scoringer
- Straffekast
- Personlige straffe

Kortbanedommer

Målgruppe:

Alle, som har interesse i at vejlede kampe og skabe gode kampoplevelser for børnehåndbolden.

Varighed: 3 timer

Formål og mål:

Målet med kortbanedommerkurset er, at alle deltagere efter endt kursus har opnået kvalifikationer og kompetencer, så de kan lede en håndboldkamp på kortbanen, som lever op til de intentioner, der er beskrevet i DanskHåndbolds vidensgrundlag, 'Rigtig, sjov håndbold'.

Indhold:

- Regelgennemgang
- Praktik i på halgulvet
- Værktøjer til at skabe den gode kampoplevelse
- Regellærer og dommer

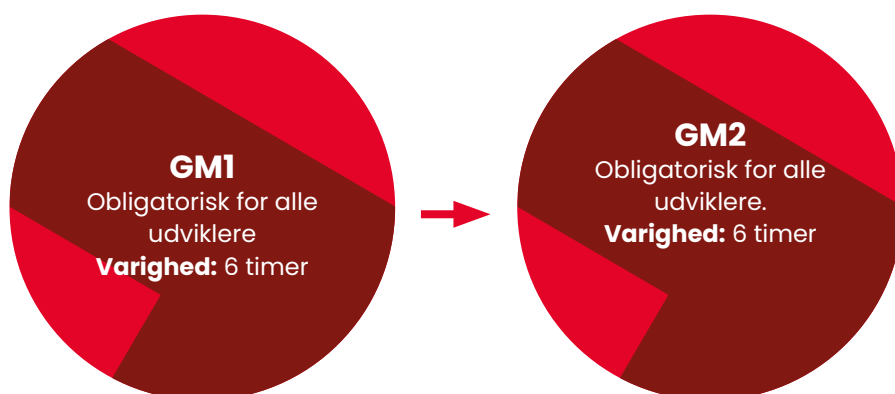
Udvikler Uddannelsen

Udviklere er centrale personer i dommernes læringsproces og er dermed også væsentlige i forhold til at gøre dommerne så dygtige, de kan blive.

Der er udarbejdet retningslinjer for udviklere med henblik på styrkelse af deres kvalifikationer og kompetencer. "Den gode udvikler" er en beskrivelse af den ideelle udvikler. "Den gode udvikler" er en vision og en retning – og en retning, udvikleren må arbejde hen mod. En tilstand, udvikleren stræber efter at opnå.

Udvikleruddannelsen i DanskHåndbold er bygget op omkring to grundmoduler.

Grundmodul 1 er obligatorisk for alle nye udviklere. Grundmodul 2 er ligeledes obligatorisk for nye udviklere, men henvender sig også til de eksisterende udviklere, der kunne have behov for at gennemføre modulet for at dygtiggøre sig yderligere.

Grundmodul 1

Målgruppe: Obligatorisk for alle nye og værende udviklere.

Tidsforbrug:
6 timer

Formål:

At understøtte dommerne i deres udvikling og gøre dem så dygtige, de kan blive, er det største og overordnede mål med uddannelsen. At skabe et tættere samspil mellem udvikleren og dommeren. At klæde udviklerne på til at kunne lære dommerne at tænke i retning af beslutningskriterierne.

Indhold

- Forventninger til dig som udvikler
- Kommunikation generelt
- Feedback
- Tematisering af dommernes udfordringer
- Videolæring med de fire beslutningskriterier

Grundmodul 2

Målgruppe: Obligatorisk for alle nye og værende udviklere.

Tidsforbrug:
6 timer

Formål

- Formålet er at opkvalificere udviklerne yderligere, så disse aktivt kan medvirke til at gøre dommerne så dygtige de kan blive.
- Målene er
  - At bringe udviklerne tættere på dommerne ved at agere som rollemodeller og inspiratorer
  - At forløse dommernes potentiale til yderligere at lære disse at tage mere ansvar for egen udvikling

Indhold:

På dette modul har vi fokus på gruppedynamikker, adfærd samt at give og modtage feedback. Vi udvider værktøjskassen fra Grundmodul 1 og sammenkobler teori og praktik.

- Vi kommer igennem: Forskellen på bedømmelse og udvikling- praktisk gennemgang af udviklingsskemaer
- Vaner og motivation
- Dialogmodellen, teoretisk gennemgang og praktiske øvelser.

Temakurser

Tema 1 – To-dommersystem

Målgruppe: Alle uddannede dommere

Varighed: 3 timer

Formål/ mål:

- Formålet er at give deltagerne indsigt og formelle forudsætninger for at fløjte i to-dommersystemet.
- Målet er at deltagerne får en praktisk viden og træning af dommergerningen, så disse efterfølgende vil kunne virke i to-dommersystemet

Indhold:

- Introduktion til to-dommersystemet
- Håndboldkampen som en samskabelse
- Praktisk træning; løbemønstre, fælles spilopfattelse etc.

Dommer instruktøruddannelse

Grundmodul 1

Målgruppe:

Obligatorisk for alle nye og eksisterende Dansk Håndbold-instruktører; både beach handball-instruktører, regelinstruktører samt dommerinstruktører

Varighed: 6 timer

Formål/ mål:

- At man som instruktør uddannes til at kunne understøtte dommerne i deres personlige og faglige udvikling hen mod at blive så dygtige som de kan. Samtidig med at man bliver klogere på sig selv som instruktør i sit videre selvudviklingsarbejde.

Indhold:

- Dig som person og instruktør og din egen adfærd.
- Dommertyper og deltagertyper og deres adfærd.
- De fire værdier i Dansk Håndbold: Begejstring, Udvikling, Fællesskab og Troværdighed
- Retningslinjerne for "den gode instruktør" – og hvordan du arbejder hen mod denne retning

